
ÉLETEM EMLÉKEZETE

Itt élni továbbra is a talpam alól kihúzott padlódeszkák rejtette arzenállal, elveszettnek hitt gombostűimmal a porban, gerendák távolodó döngéseivel, nem túl kilátástalan-e?

Persze kérdés, nem volt-e rom már akkor is életem, amikor egy este, kedvenc fotelomban ülve, fölfedeztem a plafon repedését.

Ahogy sorra kattintgattam a villanykapcsolókat, kézmozdulataim karikatúrái, árnyak tűntek el a repedésen át. A fények újra meg újra felépítették a falakat, megtámasztották bútorokkal.

Ha eljön születésem órája, az árnyak repedése betölti a szobát, mint karácsonyi sztaniolanyagyalok suhanása.

Kezdem előlről? Bútoraim, fal menti mozdulataim a tágabb térbe vetítve. Fejem fölött a repedés. Mióta földindulás. Mióta gerendadöngetés.

Uwe Gressmann

KOZMOSZ

Kalász Márton fordítása

S ki ne ismerné a hatóságokat
S a szaladgálást a papirossal?

Te a végsőkig elmégy;
Emeletről emeletre,
Hogy az ügyet elintézd,
Csak legyen mindig kedved; és: elég merész légy.

S tudod-e, Isten, hol a megfelelő hely?
Mindenki azt mondja, nem illetékes.
S hogy néz ki minden:
Hosszan elnyúlik
Távokban, párkányokban, perspektívákban,
fogadóórákban...

Tisztára folyosó-birodalom.
S vannak padok, hogy elüldögélj.
S bárhova lépsz, falak –
Köztük az úr, a semmi –
S szögletek, föluletek; tér, ajtó, tér...
S csillagok, napok, a kifehéritett égbolton.

S kérdőre vonod az örök kérdést:
Mi van az ég boltjai mögött?
S nem látom a végét.

De, mondják itt, ez megváltozik,
Mihelyt kiszólnak: A következő!

Süllyedsz is föld felé,
Ahogy imént ég felé emelkedtél,
Akár a páternosztér,
Állsz, mintha most adnád le a belépőt,
Már ebben a pillanatban;
S: látsz aztán kint a térben egy házat,
Kisebb lesz, minél inkább eltávolodsz.

S így haladsz térről térre,
Hogy az ugyenek végére járj,
S bámulod mindezt.

Günter Kunert

A RÉGI ÉS AZ ÚJ ISTEN

Márton László fordítása

Ha a modern költészet kerül szóba, rögtön sorjáznak az ismert nevek. Alig szokás fölfigyelni arra a másik modernségre, amely, távol a kimondott ideológiáktól, metaforikusan reflektál számottevő társadalmi változásokra, és kevésbé ismert költők munkáira jellemző. Sokszor éppen az ilyesfajta lírában van valami különös és különleges, amint az például a KOZMOSZ című költeményben mutatkozik: a mindenségbe nyomuló burokrácia föltartóztatlanul elfoglal minden teret, még azokat is, amelyek hajdan az isteneknek és a technikai-utópisztikus reménynek voltak szentelve. Költője, Uwe Gressmann, aki harminchat évesen halt meg tudóvészben, csaknem teljesen el van feledve. A NÉMET NYELVŰ ÍRÓK LEXIKONA (Lipcse, 1974), amely egyébként